Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Wilno, dnia 9 maja 1934 r. 187. 188

T r e ś ć n u m e r u:

ŁOTWA:

1.Z działalności socjaldemokratów łotewskich. 2.Sprawa zniesienia wiz do Szwecji. 3.Głos fiński w sprawie zagwarantowania niezawisłości państw bałtyckich. 4.Dokoła sprawy gwarancji niezawisłości krajów bałtyckich. 5.Rokowania polsko łotewskie w sprawie granicy.

ESTONJA:

1.Nowe aresztу wśród członków związku kombatantów. 2.Uzgodnienie polityki zagranicznej Estonji z Łotwą. 3.Partje estońskie a naczelnik Państwa.

:§:

ŁOTWA:1.Z d z i a ł a l n o ś c i s o c j a l d e m o k r a t ó w ł o t e w s k i c h ."Jaunakas Zinas" Nr.99 /V.1934/:Socjaldemokraci łotewscy obejmują następujące organizacje:1/partję S.D.;2/związek "Młodzież Pracy"; 3/organizacja "Bund". Wszystkie te organizacje liczyły w dn.1 stycznia 1934 r. 287 oddziałów z 12.089 członkami. Sekcja akademików socjaldemokratów liczy 180 członków, sekcja literatów i dziennikarzy 42 członków. Spółdzielnie socjaldemokratów jednoczą ok.6 tys.członków z kapitałem zakładowym 900 tys.łatów. Obroty spółdzielni wyniosły w 1933 r. 5.500 tys.łatów.

2.S p r a w a z n i e s i e n i a w i z d o S z w e c j i. "Jaunakas Zinas" Nr.100 /V.1934/:W tych dniach podjęte zostaną rokowania łotewsko szwedzkie w sprawie zniesienia wiz. Łotwa skasowała już wizy z Niemcami, Austrją, Włochami, Holandją i t.d.

3. G ł o s f i ń s k i w s p r a w i e z a g w a r a n t o w a n i a n i e z a w i s ł o ś c i p a ń s t w b a ł t y c k i c h. "Latvis" /z 5.V.1934/:Pismo fińskie "Helsingin Sanamat" pisze w sprawie zagwarantowania niezawisłości państw bałtyckich,co następuje:

W Europie Wschodniej od pewnego czasu wyczuwa się niejasność i niepewność. Wiąże się to z rokowaniami w sprawie zagwarantowania niepodległości państw bałtyckich. Jak wiadomo, Niemcy propozycję sowiecką w tym względzie odrzuciły. W związku z tem zaznaczył się w poglądach państw bałtyckich zwrot, polegający na tem, że państwa te uznały nagle, że wzajemne ich zbliżenie polityczne byłoby korzystne. Chęć współpracy przejawia się zwłaszcza w Litwie, która dotychczas prowadziła niezawisłą politykę współpracy z Rosją. Gdy się spojrzy na sytuację Litwy, niepodobna otrząsnąć się z myśli,iż Litwa wyzyskując swe stosunki z Rosją pragnie uzyskać obietnicę Niemiec w stosunku do Kłajpedy i w ten sposób chronić swe specyficzne interesy, a niezależnie od tego uczestniczyć w paktach o gwarancji niezawisłości wszystkich państw bałtyckich. Litwa zatroszczyła się o los Kłajpedy, zwłaszcza od chwili, gdy do władzy doszedł Hitler. To są realne podstawy, na których Litwa pragnie obecnie budować sojusz państw bałtyckich, mając na celu rozszerzenie go do postaci Wschodniego Locarna.

Jeżeli chodzi o Finlandję, powinna ona sobie pozostawić swobodne ręce i szukać większego niż dotychczas zrozumienia na Zachodzie.

4.D o k o ł a s p r a w y g w a r a n c j i n i e z a w i s ł o ś c i k r a j ó w b a ł t y c k i c h ."Jaunakas Zinas" Nr.99. /V.1934/:Jak komunikują z łotewskich sfer dyplomatycznych, Sowiety po odrzuceniu propozycji sowieckiej w sprawie zagwarantowania niezawisłości państw bałtyckich przez Niemcy, prowadzą w dalszym ciągu rokowania w tej sprawie w Paryżu i Londynie. Jak sądzą, niezawisłość państw bałtyckich powinnaby zagwarantować grupa państw następujących: Sowiety, Polska, Francja, Anglja i państw skandynawskie.Oficjalnego Potwierdzenia tych wiadomości narazie brak.

5.Rokowania łotewsko-polskie w sprawie granic."Jaunakas Zinas" Nr.99 /V.1934/:W tych dniach przybyła do Rygi polska komisja graniczna dla wyjaśnienia pewnych kwestyj w związku z przerwanemi pracami odnośnie wytknięcia granic. Prace te zamierza się wznowić.

ESTONJA:1.Nowe aresztu wśród członków związku kombatantów.Prasa ryska /z 6.V.1934/: 3 maja przeprowadzono ponownie kilka aresztów wśród członków zamkniętego związku kombatantów. Jak słychać, areszty te stoją w związku z proklamacjami, wydanemi nielegalnie przez kombatantów.

W chwili obecnej w areszcie znajduje się 120 kombatantów. W najbliższych dniach oczekuje się zakończenia śledztwa i uwolnienia tych, którzy nie byli wtajemniczeni w plany kierowników związku kombatantów. Kierownicy związku przebywać będą w areszcie aż do sądu.

2.Uzgodnienie polityki zagranicznej Estonji z Łotwą./V.1934/:Do Rygi przybył wiceminister Spraw Zagr. Estonji Laretei. W rozmowie z miejscowymi dziennikarzami Laretei oświadczył, że przyjazd jego związany jest z koniecznością uzgodnienia z rządem łotewskim stanowiska w wielu ważnych zagadnieniach polityki zagranicznej, a przedewszystkiem w kwestji odrzucenia przez Niemcy sowieckiej propozycji zagwarantowania integralności państw bałtyckich i co do memorandum litewskiego.

Laretei uważa, że chwila obecna sprzyja temu, aby inicjatywę co do gwarancji integralności państw bałtyckich wzięły w swoje ręce rządy tych państw, chociaż państwom bałtyckim w obecnym momencie specjalne gwarancje nie są potrzebne.

Na zapytanie jednego z dziennikarzy, jak się ustosunkowały estońskie koła polityczne do ostatniej propozycji litewskiej, Laretei odpowiedział ogólnikowo, że tak rząd estoński, jak i estońskie koła polityczne oddawna wypowiadały się za ścisłym kontaktem pomiędzy wszystkiemi państwami bałtyckiemi. Z tych też względów wniosek litewski został przyjęty przez estońską opinję publiczną przychylnie. Teraz chodzić będzie o ustalenie technicznej strony takiej współpracy, a w jaką wleje się formę, powiedzieć narazie trudno.

Popołudniu min.Laretei podejmowany był śniadaniem przez łot. prezesa Rady Ministrów Ulmanisa.

3.Partje estońskie a naczelnik Państwa."Latvis" /z 6.V.1934/: Partyjna prasa estońska wyraża niezadowolenie, iż rząd Paecsa ostatecznie zrywa współpracę z partjami. Socjaldemokraci, którzy długie lata chwalili Paecsa, obecnie w swym organie "Rahva Sõna" piszą, iż w Estonji nastały obecnie czasy czarnej sotni. Wychodzi na to, że po 16 latach wolności, ta ostatnia Narodowi Estońskiemu się sprzykrzyła i naród stęsknił do czasów panowania pięści. Wogóle ton prasy socjaldemokratycznej jest w stosunku do obecnego rządu estońskiego bardzo ostry.

Niezadowolony z obecnej polityki jest również organ Tönnisona "Postimees". Oświadcza on, że dla przywrócenia spokoju byłaby potrzebna współpraca obecnego rządu z partjami politycznemi.

"Päewaleht", za którym stoją warstwy przemysłowo-kupieckie, jest naogół dla rządu usposobiony przychylnie. Jednak też uważa, iż rząd powinien informować naród o swych projektach. Dotychczas działalność rządu odbywa się w tajemnicy,zaś naród dowiaduje się o niej dopiero z dekretu. Takie postępowanie rządu rodzi warunki, które coraz bardziej izolują naród od rządu. W obecnych warunkach niepodobna stosować polityki zamkniętych drzwi, zwłaszcza, iż rząd ten ma niezwykle doniosłe zadanie do spełnienia.

x

x x